

Epinfo

Epidemiológiai Információs Hetilap

[Influenza](#)

[Importált malária megbetegedés](#)

[Tájékoztatás kiadvány megjelenéséről](#)

[Fertőző betegségek adatai](#)

[Impresszum](#)

HAZAI INFORMÁCIÓ

INFLUENZA ÉS INFLUENZASZERŰ MEGBETEGEDÉSEK

A **2001. február 5-11.** közötti időben három megye kivételével az egész országból jelentettek influenzás megbetegedéseket, ezen a héten Békés, Borsod-Abaúj-Zemplén, Komárom-Esztergom és Szabolcs-Szatmár-Bereg megyében is megkezdte működését a jelentőszolgálat.

A 6. héten 49466 beteg fordult orvoshoz influenzára utaló klinikai tünetekkel. Annak ellenére, hogy több területről jelentettek adatokat, a megbetegedések száma az előző hetihez viszonyítva (46420) **csak igen mérsékelten emelkedett**. 7541 beteget (15,2%) vettek táppénzes állományba. A betegek 6%-ánál, 2987 esetben észleltek szövődményt, a kórházban ápoltak száma 76 volt. Halálozást ezen a héten sem jelentettek (táblázat).

A tárgyhéten a lakosság érintettsége Vas, Zala, Baranya, Győr-Moson-Sopron és Jász-Nagykun-Szolnok megyében volt legerőteljesebb, e területeken egy hét alatt a lakosság 1,1-0,9%-a betegedett meg.

Az előző héthez viszonyítva **az érintett dunántúli megyékben** - Győr-Moson-Sopron és Zala megye kivételével - csökkent a megbetegedések száma, **a járvány visszavonulóban van**. Somogy, Tolna és Baranya megyében az előző héten regisztrált esetszám felénél is kevesebb beteg fordult orvoshoz influenzára utaló tünetekkel, Fejér és Vas megyében mérsékeltebb (kb. 30%) volt a csökkenés.

Az **influenza aktivitás erősödésére utaló jeleket az ország keleti részében** észleltek. A 6. héten Hajdú-Bihar és Heves megyében az 5. heti esetszám másfél illetve két és félszeresét regisztrálták, azonban a lakosságnak mindössze 0,3-0,5%-át érintették a megbetegedések.

Influenza és influenzaszerű megbetegedések adatai
2001. 6. hét

Terület	Betegek	Táppénzbe vettek	Szövőd- ményes esetek	Kórházba szállítottak	Halottak
	s z á m a				
Budapest	7 880	1 570	115	2	0
Baranya	3 498	504	368	12	0
Bács-Kiskun	3 702	639	65	5	0
Békés	2 058	286	348	3	0
Borsod-A.-Z.	3 283	196	199	4	0
Fejér	2 696	569	27	1	0
Győr-M.-S.	3 999	800	151	3	0
Hajdú-Bihar	1 687	172	55	5	0
Heves	1 562	117	74	3	0
Jász-N.-Sz.	3 782	452	66	7	0
Komárom-E.	1 871	370	100	2	0
Somogy	593	129	39	0	0
Szabolcs-Sz.-B.	3 182	221	127	7	0
Tolna	2 067	271	617	14	0
Vas	2 922	499	85	0	0
Veszprém	1 838	321	77	7	0
Zala	2 846	425	474	1	0
Összesen	49 466	7 541	2 987	76	0

Az először jelentő Komárom, Borsod-Abaúj-Zemplén, Szabolcs-Szatmár-Bereg és Békés megyében közel azonos volt a betegség előfordulási gyakorisága (0,4-0,6%).

A fővárosban az elmúlt három hétben – ha igen mérsékelten is, de – folyamatosan nőtt az influenzaszerű tünetekkel orvosnál jelentkezők száma, azonban a 100 lakosra jutó átlagos megbetegedési szám továbbra is alacsony (0,4%) volt. A kerületek érintettsége különböző volt, a 6. héten a XXI., XXII. és a IV. kerületben volt legmagasabb a megbetegedési arány, megközelítette vagy meghaladta az 1%-ot.

A megbetegedések változatlanul a **gyermekek között fordultak elő a legnagyobb arányban**, a betegek közel fele (53%-a) 15 évesnél fiatalabb volt. A regisztrált esetek negyede (22,3%-a) a 15-24 évesek közül került ki, és a betegeknek csak 3%-a volt 60 évesnél idősebb. A jelentések szerint a héten a főváros és Somogy megye egy-egy általános iskolájában a magas hiányzási arány miatt tanítási szünetet rendeltek el.

A betegeknél észlelt **szövődmények közel fele (47%-a) bronchitis**, negyede (22,3%) pharyngitis ill. tonsillitis volt, sinusitist 11,2%-ban, pneumóniát 7%-ban diagnosztizáltak.

2001. 3-6. hetében az országban összesen 129828 influenzaszerű

megbetegedést regisztráltak. Az ezen időszakra vonatkozó összegzett megbetegedési arány Tolna (4,9%), Vas (4,2%) valamint – azonos mértékben – Baranya és Somogy megyében (3,8-3,8%) volt a legmagasabb. Csongrád, Nógrád és Pest megyében az influenzaszerű megbetegedések száma nem tért el az ilyenkor szokásostól.

A 3-6. héten 52 személynél virológiai vizsgálatokkal is megerősítették az influenza vírusok (38 **influenza A**, 14 **influenza B**) kóroki szerepét. Az idei szezonban izolált 13 influenza A törzs H1N1 altípusúnak bizonyult.

HALÁLOS KIMENETELŰ IMPORTÁLT MALÁRIA MEGBETEGEDÉS

Esetismertetés

Egy 45 éves budapesti férfi január 27-én zavart tudatállapotban, „encephalitis?” diagnózissal került felvételre a Fővárosi Szent László Kórházba. Kórelőzményéből kiderült, hogy január 23. óta lázas, egy alkalommal hidegrázása volt, a betegnél két napja bal bordaív alatti fájdalom, hányinger, hányás, izomfájdalom jelentkezett. Háziorvosa – tekintettel az influenzaszerű megbetegedések szezonális időszakára – a panaszokat felsőlégúti fertőzés következményének tartotta. A férfinak január 27-én tudatzavara alakult ki, ezért került felvételre az egyik budapesti kórház belgyógyászati osztályára. Innen, encephalitis gyanúja miatt még aznap átszállították a Szent László Kórház Neuroinfektológiai osztályára. Az epidemiológiai anamnézis felvételekor a hozzátartozók elmondták, hogy a család december 31 - január 14. között Kenyában üdült. Ennek alapján azonnal felmerült a malária gyanúja, amit a vérkenet vizsgálata is igazolt: a megbetegedést **P.falciparum** okozta. A beteg január 27-én este intenzív osztályra került, ahol megkezdték szakszerű kezelését. Állapota azonban fokozatosan romlott, súlyos haemolízis és acidózis alakult ki, január 28-án reggel exitált.

A beteg Kenyába történt kiutazását megelőzően sárgaláz és hepatitis A elleni védőoltást kapott, és időben felírták számára a malária profilaxisára ajánlott mefloquin készítményt is. A gyógyszert a beteg ki is váltotta, de a betegtájékoztatóban szereplő mellékhatások sorát és az alkohol fogyasztásának kerülésére vonatkozó ajánlást olvasva úgy döntött, hogy a gyógyszert nem szedi be.

Szerkesztőségi megjegyzés: *Az Egészségügyi Világszervezethez számos jelentés érkezik az Afrikában járt külföldiek között előforduló, ezeket érintő, esetenként halálos kimenetelű malária megbetegedésekről. A halálesetek megelőzhetőek lennének, ha rovarriasztó szerek használatával vagy más módszereket alkalmazva az utazók elkerülnék a szúnyogok csípését, és helyesen alkalmaznák a kemoprofilaktikumokat. Gyakran „last minute” utak résztvevői betegednek meg maláriában, ilyen jelentések érkeztek Spanyolországból, Németországból, Dániából, Svédországból és Nagy-Britanniából is.*

Mivel minden malária elleni szer esetében létezik ellenjavallat és mellékhatás, ezért az utazással összefüggő betegségek gyógyításában-megelőzésében jártas szakorvosnak kell a gyógyszert felírnia, és a mellékhatásokról az utazót tájékoztatnia. Ilyenkor el kell magyarázni az utazónak, hogyan kell mérlegelni a megelőzni kívánt betegség kockázatát és az esetleges mellékhatás kialakulásának esélyét, súlyosságának veszélyeit. Így elkerülhető, hogy az utazó maga döntsön olyan kérdésekben, melyekben nem rendelkezik elegendő szakmai információval.

Egyetlen malária elleni kemoprofilaktikum sem nyújt teljes védelmet. Ha az utazó az utazás alatt vagy utána megbetegszik, azonnal orvoshoz kell fordulnia, és tájékoztatnia kell az orvost külföldi útból. A kezdeti tünetek a malária esetében enyhék: láz, rossz közérzet és influenzaszerű tünetek jelentkeznek. Mindig maláriára kell gyanakodni, ha endémiás területre történt utazást követően akár csak láz is, vagy azt kísérő fejfájás, izomfájdalmak, gyengeség, hányás, hasmenés és köhögés jelentkezik az utolsó expozíciót követő két hónapon belül (ritka esetben még hosszabb idő múlva).

A malária kimenetele szempontjából döntő jelentősége van az időben felállított diagnózisnak és a hatékony terápia megkezdésének. Időben alkalmazott adequat terápia esetén a malária gyógyítható betegség. A gondosan felvett epidemiológiai anamnézis életmentő lehet.

A WHO tájékoztatása szerint Afrika déli területein 2001 májusáig a malária-fertőzések számának növekedése jósolható. 2000 decembere óta ugyanis a térségben igen esős az időjárás, és az előrejelzések szerint 2001 márciusáig továbbra is szokatlanul sok csapadék várható, ezért az e régióba utazók felvilágosítása és megfelelő profilaktikumokkal történő ellátása a korábbiaknál is nagyobb jelentőséggel bír.

Forrás: Wkly Epidemiol Rec 2001; 76: 25-27

TÁJÉKOZTATÁS AZ ORSZÁGOS EPIDEMIOLÓGIAI KÖZPONT KIADVÁNYÁNAK MEGJELENÉSÉRŐL

Megjelent a „Tájékoztató az engedélyezett irtószerekről és az egészségügyi kártevők elleni védekezés szakmai irányelveiről” című 2001-2002. évi kiadvány.

Ára: 1725 Ft + 207 Ft (12% ÁFA) = 1932 Ft.

A könyvek a korábban megküldött megrendelésben foglalt példányszámban az OEK Központi iktató és postázóban (C épület, földszint) vehetők át.

A HAZAI JÁRVÁNYÜGYI HELYZET ÁLTALÁNOS JELLEMZÉSE

A **2001. február 5-11. közötti** időszakban bejelentett heveny fertőző megbetegedések alapján az ország járványügyi helyzete az alábbiakban foglalható össze:

Az enterális bakteriális fertőző betegségek csoportjában az előző hetihez viszonyítva közel harmadával kevesebb salmonellosis és campylobacteriosis került a nyilvántartásba, a bejelentések száma a tavalyi év azonos hetében regisztrálnál is alacsonyabb volt. A **salmonellosis** és a **dysenteria** járványügyi helyzete a korábbi évekhez képest is kifejezetten kedvezően alakult. Kiemelésre érdemes, hogy az utóbbi hetekben megszorodott a **yersiniosis** megbetegedések száma, az év eleje óta 28 esetet regisztráltak, háromszor többet, mint az elmúlt év 1-6. hetében.

Az **enteritis infectiosa** bejelentések száma mérsékelten csökkent az 5. hetihez képest. A betegség területenkénti előfordulásában nagy volt az eltérés: míg négy megyében tíznél kevesebb megbetegedés fordult elő, addig hat területen több mint 40 esetet regisztráltak.

A légúti terjedésű fertőző betegségek közül az előző hetinél több **scarlatina** és **varicella** megbetegedést jelentettek. A scarlatina járványügyi helyzete kedvezőbbben, a varicelláé a 2000. évihez hasonlóan alakult. **Morbilli** megbetegedésről nem érkezett jelentés, néhány **mumpsz** és **rubeola** eset szórványosan fordult elő.

Az idegrendszeri fertőző betegségek csoportjában az előző heti hattal szemben kilenc területről egy-egy **purulens meningitis** került a nyilvántartásba.

A héten egy **malária** megbetegedést regisztráltak, a 2001. évben ez volt a harmadik importált megbetegedés. (Az 1-6. hétre vonatkozó kumulatív adatok között az első két malária bejelentés azért nem szerepel, mert a rögzített adatok az ÁNTSZ illetékes intézeteiből – részben technikai okok miatt – csak későn, a heti jelentések készítése után érkeztek az Országos Epidemiológiai Központba.)

Bejelentett fertőző megbetegedések Magyarországon (+)
Notified cases of communicable diseases in Hungary (+)

6/2001.sz.heti jelentés (weekly report)

(2001. február 5 – 11.)

Betegség Disease	a 6. héten (week)			az 1 - 6. héten (week)		
	2001. febr. 5 - febr. 11.	2000. febr. 7 - febr.13.	Medián 1995- 1999	2001.	2000.	Medián 1995- 1999
Typhus abdominalis	-	-	-	-	-	-
Paratyphus	-	-	-	-	-	-
Salmonellosis	56	63	153	500	447	1284
Dysentheria	7	18	17	27	59	118
Dyspepsia coli	5	4	3	19	19	17
Egyéb E.coli enteritis	1	1	•	11	11	•
Campylobacteriosis	80	110	•	659	562	•
Yersiniosis	5	2	•	28	9	•
Enteritis infectiosa	517	649	•	3137	3275	•
Hepatitis infectiosa	17	24	47	88	167	252
AIDS	-	-	1	2	1	5
Poliomyelitis	-	-	-	-	-	-
Acut flaccid paralysis	-	-	•	-	2	•
Diphtheria	-	-	-	-	-	-
Pertussis	-	-	-	-	-	-
Scarlatina	112	153	136	665	767	798
Morbilli	-	-	-	1	-	2
Rubeola	2	2	6	16	19	24
Parotitis epidemica	5	8	8	36	55	43
Varicella	1249	1320	•	6790	6129	•
Mononucleosis infectiosa	22	31	20	157	141	95
Legionellosis	-	-	•	13	-	•
Meningitis purulenta	9	7	•	46	85	•
Meningitis serosa	1	5	1	19	28	12
Encephalitis infectiosa	2	1	1	16	13	8
Lyme-kór	8	2	•	30	22	•
Listeriosis	-	-	•	1	-	•
Brucellosis	-	-	-	-	-	-
Leptospirosis	1	2	1	15	9	4
Tularemia	-	4	4	8	29	18
Tetanus	-	2	-	-	2	1
Vírusos haemorrhagias láz	1	-	•	1	-	•
Malaria *	1	-	-	1	1	-
Toxoplasmosis	3	2	8	43	27	58
Oedema malignum	-	-	•	3	6	•

(+) előzetes, részben tisztított adatok (preliminary, partly corrected figures)

(*) importált esetek (imported cases)

(•) nincs adat (no data available)

Bejelentett fertőző megbetegedések Magyarországon (+)
Notified cases of communicable diseases in Hungary (+)

6/2001.sz.heti jelentés (weekly report)

(2001. február 5 – 11.)

Terület Territory	Salmo- nellosis	Dysen- teria	Campy- lobact.	Enteritis inf.	Hepatitis inf.	Scarla- tina	Parotitis epid.	Vari- cella	Mono- nucl.inf.	Mening. purul.	Mening. serosa	Lyme- kór
Budapest	9	-	13	62	2	32	-	78	5	1	-	1
Baranya	3	2	5	19	1	9	-	51	2	-	-	-
Bács-Kiskun	2	-	5	19	4	3	1	98	2	-	-	1
Békés	3	-	1	21	2	2	-	67	-	-	1	-
Borsod-Abaúj-Zemplén	7	1	3	31	2	6	-	99	-	-	-	3
Csongrád	6	-	6	46	-	1	-	55	1	1	-	-
Fejér	1	-	3	21	-	4	-	111	5	1	-	1
Győr-Moson-Sopron	1	-	4	19	-	2	-	42	2	1	-	-
Hajdú-Bihar	6	1	11	13	-	6	1	60	-	-	-	-
Heves	2	2	2	41	-	1	-	59	-	1	-	-
Jász-Nagykun-Szolnok	1	-	3	41	-	1	-	63	2	1	-	-
Komárom-Esztergom	4	-	3	4	-	8	-	15	-	-	-	1
Nógrád	-	-	1	22	-	1	1	18	-	-	-	-
Pest	3	-	3	47	1	12	-	140	1	1	-	-
Somogy	1	-	-	5	1	10	-	29	-	1	-	-
Szabolcs-Szatmár-Bereg	3	1	3	13	3	1	1	25	-	1	-	-
Tolna	2	-	2	6	-	-	-	23	2	-	-	-
Vas	1	-	1	8	-	1	1	29	-	-	-	-
Veszprém	1	-	8	59	-	6	-	95	-	-	-	1
Zala	-	-	3	20	1	6	-	92	-	-	-	-
Összesen (total)	56	7	80	517	17	112	5	1249	22	9	1	8
Előző hét (previous week)	81	5	137	586	16	90	3	978	34	6	1	3

(+) előzetes, részben tisztított adatok (preliminary, partly corrected figures), (*) importált eset (imported case)

***Az Epidemiológiai Információs Hetilap (Epinfo) a
Johan Béla Országos Epidemiológiai Központ (OEK) kiadványa.***

A kiadványban szereplő közlemények szakmai egyeztetést követően jelennek meg, ennek megfelelően az országos jellegű összeállítások, illetve a szerkesztőségi megjegyzésben foglaltak az Országos Epidemiológiai Központ és az országos tisztifőorvos szakmai véleményét és javasolt gyakorlatát tartalmazzák.

A kiadványt a Johan Béla Országos Közegészségügyi Intézet és a Centers for Disease Control and Prevention (CDC) a Magyar-Amerikai Közös Alapnál elnyert pályázat által biztosított együttműködés révén fejlesztették ki.

Az Epinfo minden héten pénteken kerül postázásra.

A kiadvánnyal kapcsolatos észrevételekkel, közlési szándékkal szíveskedjék az **Epinfo** főszerkesztőjéhez fordulni:

Johan Béla Országos Epidemiológiai Központ
1966 Budapest, Pf. 64., Telefon: 215-8027, 476-1383, 476-1224
Telefax: 476-1223

A heti kiadványban szereplő anyagok szabadon másolhatók és felhasználhatók, azonban a kiadvány forrásként való használatánál arra hivatkozni kell.

mb. Országos Tisztifőorvos
Dr. Pintér Alán

Epinfo szerkesztősége

Alapító főszerkesztő:

Dr. Straub Ilona

Főszerkesztő: Dr. Melles Márta

Szerkesztők:

Dr. Csohán Ágnes

Dr. Krisztalovics Katalin

Dr. Böröcz Karolina

Technikai szerkesztők:

Lendvai Gyuláné

Kissné Sponga Zsuzsa

Nyomda vezetője:

Vizinger Ferenc

ISSN 1419-757X